

Isojoen kunnan lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/20721/2023

Hanketunniste STM048:00/2023

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyysturvalakia, työttömyyskassalakia ja lakia työttömyysetuuksien rahoituksesta. Muutokset koskisivat palkansaajan työssäoloehtoaa, työttömyysetuuden sovittelua ja työttömyysetuusoikeuden alkamisen ajankohtaa sekä työttömyysetuuksiin maksettavia lapsikorotuksia.

Isojoen kunta pitää valitettavana, että näin merkittävän muutoksen kohdalla lausuntojen antamiselle on varattu hyvin lyhyt aika.

Esityksessä ehdotetaan työssäoloehdon täyttämiseksi nykyisen 26 työssäoloviikon sijaan 12 työssäolokuukautta edeltävän 28 kuukauden aikana. Esitys kaksinkertaistaa ansiopäivärahalle pääsemiseksi vaaditun työssäoloajan. Toisin sanoen ansiopäivärahalle on entistä vaikeampi päästä. Työssäoloehdon pidentäminen 12 kuukauteen sekä aiemmin voimaan astunut palkkatukiudistus ovat kunnan työllistymistä edistävien palveluiden kannalta erittäin kielteisiä muutoksia. Esitys ei muodosta kannustavaa vaikutusta heikossa työmarkkina-asemassa oleville työnhakijoille.

Työssäoloehdon pidentäminen aiheuttaa sen, että kunnilla on tulevaisuudessa entistä huonommat mahdollisuudet työllistää ja tarjota työtä mm. pitkään työttömänä oleille työnhakijoille. Velvoitetyöllistämisen kohdalla työssäoloehdon pidentäminen on erityisen ongelmallista. Uudistus itsessään kasvattaa kuntien kuluja, sillä kunnille muodostuu velvollisuus tarjota velvoitetyötä jatkossa enintään 12 kuukauden ajalle, jotta velvoitetyöllistettävän työssäoloehto täyttyy. Myös mahdollisuudet sijoittua erityötehtäviin kuntien yksiköissä heikkenevät. Esimerkiksi varhaiskasvatuksen ja sivistystoimen työtehtävät ovat usein lukuvuoden mittaisia eivätkä siten jatkossa kerryttäisi riittävää työssäoloaikaa työssäoloehdon täyttymiseksi. Joka tapauksessa muutoksella tulee olemaan vaikutusta työvoiman saatavuuteen erityisesti määräaikaisten ja kausiluonteisten töiden osalta myös yksityisillä työnantajilla.

Suurin huoli esityksessä koskee työttömyysetuudella olevien työnhakijoiden työmarkkinatukea saavien osuuden huomattavalla kasvulla ja sen vaikutuksella kuntien talouteen. Työssäoloehtoaa kerryttävän ajan kaksinkertaistamisen myötä ansiopäivärahalle ja peruspäivärahalle pääseminen on entistä vaikeampaa. Näin ollen ensisijainen tukimuoto tulee olemaan työmakkinatuki, joka lisää kustannuspaineita kuntien rahoitusosuuteen.

